

EEN CERTIFICAAT VOOR ANTOINE PRUNIER

A CERTIFICATE FOR ANTOINE PRUNIER

Ron Bronckers
Oude Kerkstraat 38
6227 SR Maastricht

De prefect van het Franse departement Haute-Marne stelde in 1855 gelden ter beschikking voor de vernietiging van adders. In een rapport uit 1863 (zie Bronckers 2018), waarin onder meer de bestrijding van de adder in Frankrijk aan bod komt, diende dit als lichtend voorbeeld. Als verzamelaar lukte het me na lang zoeken om beslag te leggen op een certificaat uit 1895 (zie afbeelding). Dat was gericht aan de prefect van het departement Haute-Marne, met als doel aanspraak te maken op de adderpremie. De geïnteresseerde lezer wordt de kans geboden er hier kennis van te nemen.

Het certificaat

In het verleden hebben duizenden certificaten hun weg gevonden naar hoofden van departementen in Frankrijk. Op menig stadhuis had men het er maar druk mee. De gelegenhedsjagers waren veel talrijker dan de professionele adderjagers, die vaak op prentbriefkaarten prijkten. Antoine Prunier, vijlenmaker van beroep, was zo'n gelegenhedsjager. Hij woonde aan het einde van de 19^e eeuw in of nabij de gemeente Biesles. Op mijn verzoek zocht de huidige burgemeester naar nabestaanden en familie. Helaas leverde dit niets op. Vanwege het gebrek aan verdere informatie is het zeer bijzonder dat deze persoonlijke en officiële correspondentie bewaard is gebleven. Hieronder volgt een vertaling van de tekst:

Aan meneer de prefect van het departement Haute-Marne

Ron Bronckers
Oude Kerkstraat 38
6227 SR Maastricht

In 1855, the prefect of the French department Haute-Marne made funds available for the extermination of vipers. This served as a prime example in an 1863 report (see Bronckers 2018) that, among others, deals with the eradication of vipers in France. Being a collector, I succeeded in obtaining a certificate from 1895 after a long quest (see picture). This was addressed to the prefect of the Haute-Marne department, in order to claim the bounty on vipers. The interested reader is hereby offered the chance to take note of this through this periodical.

The certificate

In the past, thousands of certificates have found their way to departmental heads in France. This kept the people in many a town hall quite occupied. The hunters of opportunity were far more numerous than the professional viper hunters, who were often pictured on postcards. Antoine Prunier, a toolmaker who made files for a living, was one of those hunters of opportunity. He lived in or nearby the municipality of Biesles at the end of the 19th century. At my request, the current mayor went on a search for descendants and relatives. Unfortunately without any result. Because of the lack of further evidence, it is very special that this personal and official correspondence was conserved. A translation of the text is presented below:

To mister the prefect of the Haute-Marne department

Meneer de prefect,

Wij, ondergetekende, locoburgemeester en afgevaardigde van de gemeente Biesles.

Verklaren dat de genoemde Antoine Prunier, woonachtig in Biesles, vijlenmaker, ons zesenzestig volwassen adders of aspissen heeft aangeboden met een lengte van meer dan dertig centimeter.

Dat de vernietiging plaatsvond op het grondgebied van onze gemeente tijdens het jaar 1895 en dat de koppen van deze reptielen voor onze ogen gescheiden werden van de romp, en in onze aanwezigheid met de lichamen [zijn] begraven.

Ten blijke waarvan we dit certificaat hebben uitgereikt.

We hebben dan ook de eer meneer de prefect te verzoeken om hem de premie toe te kennen die hem uit de betreffende departementale fondsen toekomt.

Opgesteld in het stadhuis van Biesles, 23 oktober duizend achthonderd vijfennegentig.

Gemachtigd locoburgemeester
Roussel

Het papier

Niet alleen hetgeen in inkt is neergeschreven vertelt ons iets over de geschiedenis. Wat opvalt, is dat de staat waarin het papier nu verkeert onderhevig is geweest aan externe factoren. Met name de papiervezels aan de randen tonen de invloed aan van bijna 125 jaar opbergen. Zo werden deze blootgesteld aan vocht en schimmels. Dit is te zien aan de bruine vlekjes, een proces dat bekend staat onder de Engelstalige benaming *foxing*¹. Ook lijkt er verkleuring te zijn opgetreden als gevolg van mogelijk vuil en rook. De randen zijn verder licht omgebogen door stoten, met hier en daar een scheurtje of vouw, maar verder lijkt het papier gevrijwaard te zijn van ernstige aantasting. Daar waar de tekst staat, is de originele kleur van het papier nog enigszins zichtbaar, al zal die oorspronkelijk wel iets lichter zijn geweest.

1 In Nederland bekend onder de minder gangbare benaming 'weer' of 'spocht'.

Mister prefect,

We, the undersigned, deputy mayor and representative of the municipality of Biesles.

Declare that the mentioned Antoine Prunier, living in Biesles and filmmaker by profession, offered us sixty-six adult vipers or aspss with a length of more than thirty centimetres.

That this eradication took place on the territory of our municipality during the year 1895 and that the heads of these reptiles were separated from their bodies before our eyes, and [were] buried together with the bodies in our presence.

As a proof of which we have handed out this certificate.

We thus have the honour to request mister the prefect to award him the bounty that he deserved from the departmental funds.

Composed in the Biesles town hall, the 23rd of October thousand eight-hundred ninety-five.

Authorised deputy mayor
Roussel

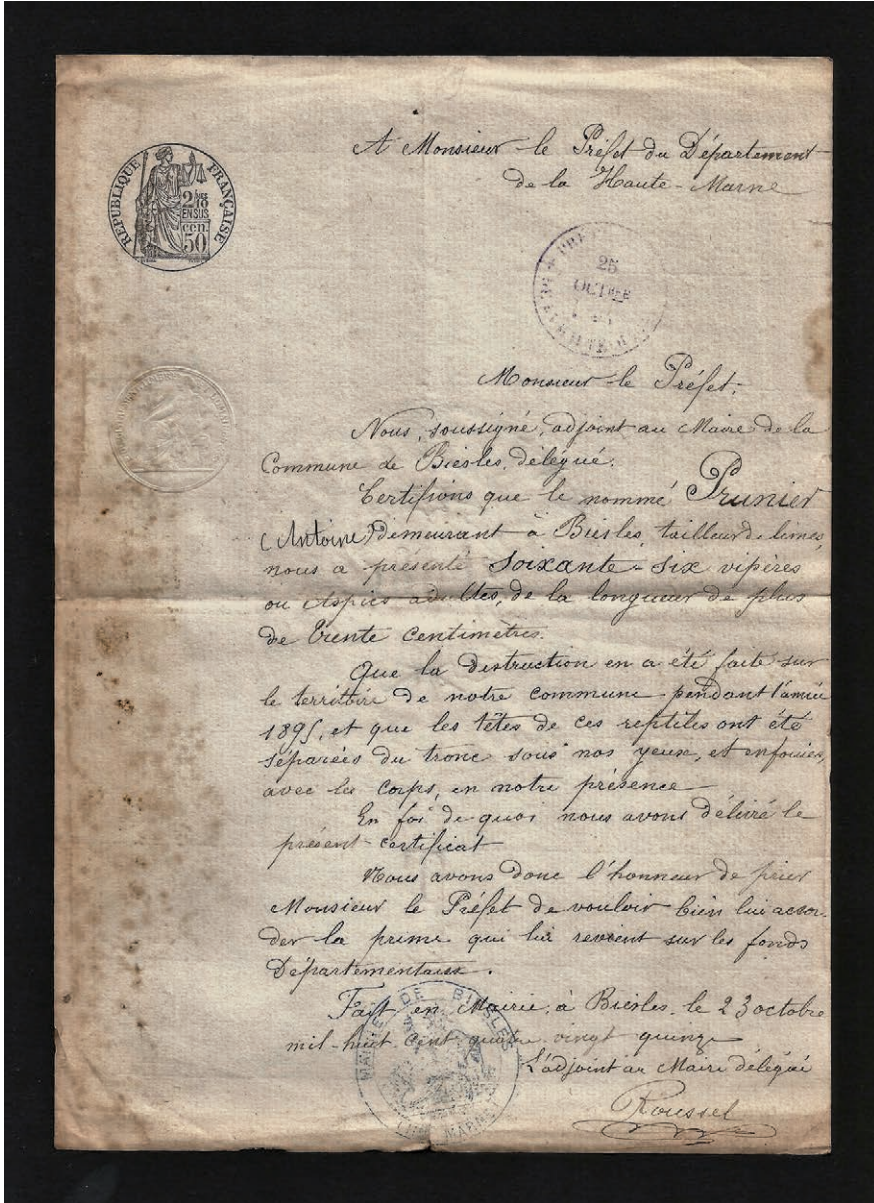
The paper

Not only what is written down in ink tells us something about history. What is remarkable is that the state in which the paper is now, has been subject to external factors. Especially the paper fibres at the edges show the effects of being stored for almost 125 years, during which they were exposed to moisture and mold. This can be observed from the small brown spots, a process known as foxing. There are also signs of discolouration, possibly as a result of dirt and smoke. The edges are furthermore slightly bent by bumps, with an occasional small tear or fold, but otherwise the paper seems to have been spared from any serious damage. The original colour of the paper is still slightly visible in areas with text, although it will probably have been lighter originally.

Translation into English: Jan-Willem Wolters.

Literature - Literatuur

Bronckers, R. (2018), 'De overtuigingskracht van Henriëtte' / 'The persuasiveness of Henriëtte'.
Litteratura Serpentina 38(1): 7-13.

Een certificaat op naam van Antoine Prunier, gericht aan de prefect van het departement Haute-Marne, om aanspraak te maken op de adderpremie (Coll. R.J.C. Bronckers).

A certificate on the name of Antoine Prunier, addressed to the prefect of the Haute-Marne department, to claim the bounty for vipers (Coll. R.J.C. Bronckers).